

Передплата

на «РУСЛАНА» виносити:

в Австрії:

на цілий рік . . . 10 зр. (20 кор.)
на пів року . . . 5 зр. (10 кор.)
на чверть року . . . 2-50 зр. (5 кор.)
на місяць . . . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 16 франків
Поодинокое число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дні крім неділь і руских свята о год. 6-ій пополудні.
Редакция, адміністрация і експедиция «Руслана» під ч. 9 ул. Коперника (Ліндога ч. 9.) Експедиция місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.
Рукописи звертає ся лише на попередне застереження. — Рекламациі неопечатані відлічі від порта. — Оголошеня звычайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Руслані» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Недалека будучність.

З початком червня знов розгорить ся парламентарна кампанія. Однак до тепер ще не видно, щоби будуча ситуація стала відрадінішою. Вчора відбуло ся в Празі тайне засідане чеського виконуючого комітету. Ухвали єго задержано в тайні, але що они не випали корисно для полагоди парламентарного спору, показує ся з вчерашнього відзиву «Narodni Listy». Редактор молодоческого органу Прокіп Грегр брав участь у згаданім засіданю комітету, а вечером того самого дня «Narodni Listy» виступили дуже остро против правіці, а особливо против польского «Кола» та єго провідника пос. Яворского.

Орган Молодочехів називає з глумом теперішню правіцю «догорюючою сухітницею» та закидає єї, що ніколи в нічим не помогла Чехам. «Нехай п. Яворский скаже, питають «Nar. Listy», що правіця вчинила для нас, що вчинили Поляки, коли знесено язикові розпорядження? Доки в польскім «Колі» будуть держати команду такі політичні лякеї, як пп. Яворский і Давид Абрагамович, правіця буде виключно призначена на підмаганє сему або тому правительству, та віддаване єму негідних прислуг. Бути може, що иньший нарід для незначної роботи дневних зарібників при будові залізниць та регуляції рік вирече ся своїх прав, одічених по батьках, — однак Чехи не учинять сего».

Правительство, що хотіло би довести конче до усуненя обструкції в державній радї, аби не було примушене розвязати єї, поки-що старало ся посередництвом Поляків та німецких людовців і католиків довести до якогось компромісу. Але в виду такого виступованя Чехів зникає всяка надія тим більше, що розвязанє державної

ради було би Молодочехам на руку і они лише пруть до сего. Інспірований, як здає ся, півурядовий «Pester Lloyd», пише в сїм ділі майже дословно те саме, що наш віденський кореспондент предказав вже в одній з давнійших дописий...

Коли би змаганя Поляків та німецких католицких людовців, пише «Pester Lloyd», коло відтягненя Чехів від обструкції по казали ся дійсно хосенними, тоді Поляки і німецкі католицкі людовці заключать союз з лівцею, аби отверто виступити против обструкції без огляду на се, чи такий крок розібє правіцю, чи ні. Мимо сего і тоді ще сей союз заключить ся лише спеціально в сій цілі, а не буде жадним по літичним звязком, жадною коаліцією з лівцею. Взагалі не треба забувати про се, що потверджають найвизначнійші послї, що іменно рішаючі сфери тепер ще зовсім не займають ся квестією розвязаня парламенту, але радше приклонні відрочити державну раду, та підчас сего проєкти язикових законів, предложені вже правительством палатї, промультювати на основі §. 14. конституції. Коли правительство рішить ся на таке зарядженє, то учинить се головно з огляду на велике число парламентарних сторонництв, які з богато причин, а іменно також з уваги на виборчі маси, від богато літ підбурювані надто присїрасною агітацією — воліють активованє законів на підставі §. 14. над розправи над ними в державній радї».

Вісти з Бразилїї.

З Куритиби.

Як звісно, нашї Русини заснували ту читальню під назвою «Руска читальня в Куритибі». Цїлюю того товариства: просвїщати руских емігрантів, предплачуючи для членів книжочки та рускі газети з Галичини, а головно з північної Америки «Свободи», котру люди читають

радо, бо она найлучше заступає нашї інтереси. Як посвїдчає статут нашої читальні, що ми єго засилаємо Хв. Редакції «Свободи» до перегляненя, наша цїль красна і нічо там нема противного ні релїгії, ні моральности. Противно, ми кажемо: моли ся, але попри тим не забувай на просвїту. А однак о. Мартинюкови, Василянкови, що місіонє тут з о. Кизимю не подобалось наше товариство і він побажав єго розбити. Коли ту приїхав і виступив против нас, закаував належати до читальні, а патомість заснував нове братство під покровом св. святаго мученика Йосафата. До того братства крім кількох Русинів належить ще кількох Поляків. Розуміє ся, що громи, кидані о. Мартинюком на нашу читальню, не зашкодили їй, а противно помогли, бо членів приростало чим-раз більше. Той отець духовний замість людий єдинити, ще їх роздвоює, і ми написали скаргу до о. Кизими, та відповіді не діждали ся жадної. Такі інтриги підпольні ведуть ся і против о. Роздольского, що не хоче гнути занадто карку перед ворогами нашими.

Весь наш нарід бажав би мати ту святаго мученика з Галичини, а дуже радо приняв би котрого зі Сполучених Держав, що повів би нарід на дорогу просвїти і независимого, самостійного розвою від усіх єзуїтских впливів, що суть згубою і запропащенєм руского народа. Боятися приїжджати ту нема чого, бож удержанє буде, а небезпечности нема жадного.

Одною а може єдиною важною перепорою в розвою наших колоній, як взагалі Парани та Бразилїї є лиш правительство. Керму ведуть старі Бразилїяни португальского походження, а затім раси пережитої та легкої, як всі пополудневі. Самі не йдуть наперед, а чужинцям ділають перепону на поли економічним т. є. в підприємствах, при котрих чужинці збогатили ся та взибли ся в значенє, та вкінци, щоби ті не взяли керму правління та заравом правительственні каси, о що Бразилїяцям найбільше розходить ся. Правити краєм, в їх думці, значить стояти близько каси, дійної корови, та доїти. В тим суть

30

ГЕНРИК ІВЗЕН.

Як ми мертві воскреснемо.

(Далї).

ПРОФЕСОР РУБЕК

потопав у споминах.

Все-ж таки були се красні часи, Ірено. Чудові часи, — як згадаю їх —

ІРЕНА

дивить ся на нього ніжно.

Чи пригадуєш собі, якого ти ужив слова, — коли упорав ся — упорав ся зі мною і з нашою дитиною?

Кивнула до нього головою.

Чи пригадуєш собі те дрібоньке слівце, Арнольде?

ПРОФЕСОР РУБЕК.

глядить на неї питаючим зором.

Я сказав тоді таке слівце, що ти тямш його ще до нині?

ІРЕНА.

Так. Не пригадуєш собі?

ПРОФЕСОР РУБЕК.

перечить головою.

Нї, справді ні. Бодай у сій хвилині ні.

ІРЕНА.

Ти зловив мене за обі руки і устиснув їх горячо. А я стояла перед тобою вижидуючи без духу. І потім ти сказав: Дякую тобі з цілого серця, Ірено. Се був найщасливіший для мене епізод.

ПРОФЕСОР РУБЕК.

сумніваючи ся.

Я сказав: епізод? Не уживаю зрештою ніколи сього слова.

ІРЕНА.

Ти сказав: епізод.

ПРОФЕСОР РУБЕК.

з уданою веселістю.

Ну так, у самій річі се був справді епізод.

ІРЕНА

коротко.

По сїм слові я покинула тебе.

ПРОФЕСОР РУБЕК.

Ти береш собі все так дуже до серця, Ірено.

ІРЕНА

тре чоло.

Може й твоя правда. Скиньмо зі себе все, що нас дурить і давить.

Зриває листє з польової рожі і розкидає його по потоці.

Диви Арнольде! Отсе пливають нашї птахи.

ПРОФЕСОР РУБЕК

Які птахи?

ІРЕНА.

Флямінґи — не бачиш? Рожеві флямінґи.

ПРОФЕСОР РУБЕК

Флямінґи не пливають. Лише бродять.

ІРЕНА.

Так се не флямінґи, йно мєви.

ПРОФЕСОР РУБЕК.

Мєви з червоними клювами, так, — се вже скорше.

Зриває широкі, зелені листки і кидав їх до потока.

А тепер я висилаю за ними свої кораблі.

ІРЕНА.

Але не повинно там бути людий, що вилавливали би їх.

ПРОФЕСОР РУБЕК.

Нї, ні, не буде.

майстри, бо не чувати, щоби котрий потребував утікати до Європи, як то роблять галицькі доїники в противнім напрямі. Отже могли би прийти тут і взяти лекції. Як звичайно всюди, так і тут суть заздрісні політики. Борбу мають ту дві партії: одна, котра стоїть при касах, то суть консерватисти республікане в звичайній мові «Рісарай», а другі суть, котрі хтіли би тамтих перемінити в великій та поплатній службі, то суть республікані федералісти «Maragatos», але їм щось не веде ся, в Парані цілком ні; недавно понесли «фіяско». Одні і другі мають свої газети. Друга партія перед виборами мала навіть дві. Була то покійна «Tribuna do Paçana» редагована голосом, котрого здало би ся в Галичині, а Русини хоть як повільної і смирної натури, то були би зробили революцію, розуміє ся, сли би не сконфісковали 365 разів на рік, або редакторів не повісили. З старших чужинців, вже натуралізованих, беруть участь слабо в борбі Бразиліян найбільше Німці, Поляки трохи інтелігентніші також, а при остатних виборах до сойму, хотіли вибрати Поляка, але не удало ся, бо і они розділені на партії, а простий нарід індиферентний, бо нема звичаю, аби роздавати дрегів і горівки. Користають більше «махери», з наших Русинів до тої пори нема ані одного натуралізованого. Наші ще за нові, в краю не брали уділу в житю горожаньскім, а тут ще менше. Зрештою не стратять на тім майже нічого, бо обі партії кількома словами достаточо зхарактеризовані. Партія далека від кас, слабша і ніби то кокетує з чужинцями, підносить демократичні ідеї, ніби сприяє чужинцям, аби тільки їх використати. Потрібно би ту правительств янкесів, а Бразилія була би може найбагатшим краєм на світі, бо природа і тут удержала пропорцію, є лихо і добро.

(Америк. «Свобода»).

Д О П И С Ь.

Вечер в память трийцять девятих роковин смерти Тараса Шевченка в Бродах.

Дня 21. мая сего року відсвяткували Русини в Брідцині вперше публічно сьвято Шевченківске, урочистим вечерком. Хто не обізнаний з Брідциною, то певно скаже: — се нічо дивного, аджеж память Тараса почитають і по селах, не то в такім великім місті і повіті, де єсть сімдесять вісім тисяч Русинів. Але хто прожив в Брідцині бодай, пару місяців і пізнав всі обставини сего повіта, сей не тільки, що не здивуєсь, що се перший публічний вечерок в честь Шевченка, але навнаки скаже: «дякувати Богу, що — трупи встали і очи розкрили».

Почин до вечерка дала філія «Просьвіти», а довершили єго молоді сили місцеві і замісцеві, під проводом голови проф. Скобельського. Але з признанем належить піднести, що найбільшу

Сьмість ся до неї.

Пригадуєш собі те літо, коли ми сиділи перед сільською хатчиною над Тавницьким озером?

ІРЕНА

пригадує.

Суботнішніми вечерами, коли ми покінчили свою тижневу роботу —

ПРОФЕСОР РУБЕК.

— і виїздили там залізницею і лишили ся там цілу неділю —

ІРЕНА

з ненависним виразом в очах.

Се був епізод, Арнольде.

ПРОФЕСОР РУБЕК

якби не чув нічого.

І тоді ти пускала на воду птахи. Водяні лелі.

ІРЕНА.

То були білі лебеді.

ПРОФЕСОР РУБЕК

Я хотів сказати лебеді. І пригадую собі, що я привязав до одного із лебедів великий рапавий листок. Листок щавника. —

(Далі буде)

заслугу около устроєня вечерка положив катехит гімназії о. Туркевич і єго жена, котрі зуміли згромадити роздроблені рускі сили, додали відваги нерішучим, а також приєднали й чужих для справи. Тимто в виконаню програми взяли участь і Товариство музичне і хор міщанський і кружок аматорів-сьпіваків вкінці позволив і Вп. п. Лібревский, директор гімназії, хорова учеників взяти участь, тим більше, що дохід в вечерка призначено для Бурси гімназійної в Бродах.

Вечерок розпочав проф. Скобельский промовою, в котрій представив житє і заслуги незабутного Кобзаря, а закінчив зазивом до зібраних: любити Тарасове живе слово, рідну мову!

Програма була дуже богата, а в першій лінії піднести мусимо гру Товариства музичного: — «Квіпля: Путпурі з народних пісень» — і Скрипкове сольо, п. Друкера директора музичного Товариства, котрий своєю містерною грою всіх очарував. Всі штукатерії і прикраси, котрих в грі скрипковій саме найбільше, виконав пречудно, приміром кінцеву часть «фантазії Галенковського»; длятого то і слухачі нагородили виконавця щедрими оплесками.

Дуже удатно виступив хор міщанський, під дірігентурою місцевого реєнта-музика п. Пеліха. Уже то, що всі члени так жєнцями як і мушцини виступили в народних строях, викликало бурю оплесків, а коли відсьпівали Воробкевича «На смерть Тараса Шевченка», то оплески не умовкали. Бо хор сей вправлений виступами в театральних виставах, розуміє духа сьпіваного твору і длятого сьнів їх має більше ціху деклямації, як також уміє точно виконувати важні в музиці «ріана».

Хор учеників сьпівав Вахнянина «Гурра у бій» і Лисенка «Бють пороги» — і особливо послідним твором дав доказ, що гімназія плекає музику, яка грає таку важну ролю в вихованю молодіжи. А що виконанє було старанне, то дало доказ, що між молодіжню єсть много учеників музикальних з красними сопрановими голосами. Також і Тріо теорове і скрипкове Нижанковського «Минули літа молодії» — яке виконали ученики З. і М., сьвідчить дуже красно про музикальність молодіжи гімназії брідської.

Гарно випали і сольо-сьпіви, особливо басове сольо п. Д. — Лисенка «Було колись» — і Вахнянина «Помарііла»; а мужеский хор аматорів відсьпіванем Лисенка «Скорбної думи» дав доказ, що і в Бродах дав би ся заложити «Боян», коби лиш відвага.

Особливо піднести належить деклямацію п-ни С., котра виголосила дуже добре Шевченка «Думи мої».

Вечер закінчив промовою посол п. Барвіньский, котрий на запросини комітету прибув нарочно аж з Відня, щоб разом почитати память Тараса. В своїй промові зазначив, що Тарасова се заслуга, коли нині наш нарід ожив, коли добиваєсь лучшої долі і мова наша з'єднує собі у нас належне їй право. Наш нарід розвиває ся, хотяй нераз здає ся, що не рухає ся, здавлений ворогами, так як приміром за кордоном скували наше слово. А прецінь нарід там живе, бо навіть видає талановитих письменників. Длятого не упадаймо на духу, але трудім ся і любім своє слово, бо «Ще не вмерла Україна». На сей зазив відсьпівали всі присутні наш народний гимн.

Гостий було повно і білети розпродано всі, так що бурса дістане коло 200 корон, а з признанем треба піднести, що місцева інтелігенція польска явила ся дуже численно і тим дала доказ своєї прихильности для нас.

Учасник.

Делеґації.

В бюджетовій комісії австрійської делеґації в Будапешті раджено передвчєра над військовим надзвичайним бюджетом, а вчєра прийнято спільний етат рахункової палати і прийнято цілий етат маринарки. Тим самим комісія покінчила свої діла. Перебіг інтересної дискусії був вкоротці такий:

Референт Котулиньский звернув між иньшими увагу на лихе поміщенє офіцирів особливо при кінноті в Галичині. Відносини такі погані, що

офіцири, котрих полки переносять ся до Галичини, часто виступають з війска за-для лихого поміщеня. Дальше вказав референт на безнастанне підвишчуванє військового бюджету, хоч тепер ще нема наміру побільшити стан армії. Колиб прийшло до такого побільшеня в найближшій часі, то цієля гадки бесідника ледви чи найшлись би на то фонди. Бесідник підносить ще иньші справи, а між иньшими жадає живійшої участі дрібних промисловців і рільничих спілок в доставах для війска. Вкінці просить, щоби приймити предложений бюджет. — По промові референта забирали слово представителі поодиноких сторонництв. — Пос. Поповский з польского «Кола» висказує жалє, що справа теплої вечері для вояків і справа поправи положєня тих офіцирів, що кінчать свою службу на стєпени капітана, все ще не полагоджєні. Бесідник з вдоволенєм підносить, що число охотників, котрі мусять надслугувати другий рік, виносить вже лиш 4%, дальше говорить о справі демоланційних реверсів в кріпостях, прилучає ся до бажань справоздавця щодо остаточної реформи військового закона карного, як також в справі більшої участі дрібного промислу в військових доставах і кінчать просьбою о можливо найбільше узглядненє рільничого населєня при покликваню резервістів до військових вправ. — Крім Поповского промавляли ще: ческий посол др. Сляма, пос. Козловский, пос. Пергелът, гр. Штірг, а відтак міністер війни ген. Кріґгаммер. Міністер згадав з вдоволенєм, що всі бесідники промавляли патріотично. Відтак відпер закиди против військових урядників, немов би они занедбували інтереси армії або продуцентів. Дальше признає, що в Галичині дає ся відчувати недостача поміщєнь для офіцирів. Однак військовий заряд, аби зарадити о скілько можна, тим недогодам, вже порозумів ся з підприємцями будівничими щодо будови мешкань для офіцирів. Проба з новим порохом відбувають ся безпереривно. Міністер має надію що це в сїм році буде предложений обом законодатним тілам проєкт нового закона карного, котрий узгляднить новочасні вимоги, іменно щодо явности обжалованя, оборони і вношеня жалоби неважности. Виготовленє нового військового закона карного зависить від реформи цивільного закона карного, що доси ще не полагоджєна.

Що-до етату маринарки зложив докладне справозданє референт, дел. Пергелът, а дел. Козловский промовляв про політичне значінє австро-угорської маринарки на сході, та про єї вплив на заморську торговлю. Бесідник зачитує команданта маринарки Славна, яке відношенє заходить межі угорськими а австрійськими доставами для маринарки, бо безнастанно чути скарги під тим зглядом зі сторони торговельних палат. Командант Славни визнає, що угорскі достава стоять в дуже низькім відношеню до загальної квоти, бо виносить ледви 15%, кожд на Долитавщину припадає 85%.

Пленарне засіданє делеґації відбудє ся в пятницю о год. 4. по полудни. На дневнім порядку бюджет міністерства заграничних справ.

ВІСТІ ЕКОНОМІЧНІ І СТАТИСТИЧНІ.

„Дністер“ Товариство взаїмних обезп. у Львові.

Рахунок білянсу за рік 1899.

(Конець).

Ак т и в а :

1. Невплачений капітал акційний — кор. — сот.; 2. Готівка в касі 11.176 кор. — сот.; 3. Розпорядимі вкладки в інституціях банкових і щадничих: а) в Банку краєвім на 2 книжках вкладкових 4.541 кор. 36 сот.; Банк кр., на кредиті отвертім 3.086 кор. 96 сот.; б) в Обществі «Віра», Перемишль 2.141 кор. 96 сот.; в) в Банку звязков., Станиславів 2.153 кор. 64 сот.; г) в Товаристві кредитов. «Дністер» на книжці вкладковій 16.226 кор. 38 сот.; д) в Товаристві кредитов. «Дністер» уділи 500 кор. — сот.; е) в Народній Торговлі у Львові на книжці вкладковій 6.465 кор. — сот.; ж) в Народній Торговлі у Львові на книжці вкладковій уділи 200 кор. 12 сот.; з) в Щадницї почтової, Відень 4.622 кор. 12 сот. — разом 39.937 кор. 54 сот.; 4. Цінні папери після курсу $\frac{81}{100}$ 1899: а) фонду премійного 184.018 кор. — сот., до того біжучі купони

1.075 кор. 56 сот.; 6) фонду резервого 241.070 кор. 20 сот., до того біжучі купони 1.324 кор. 74 сот. — разом 27.488 кор. 50 сот.; 5. Реальності — кор. — сот.; 6. Векслі в портфелю — кор. — сот.; 7. Позички іпотечні — кор. — сот.; 8. Фонд емеритальний: а) цінні папери після курсу $\frac{21}{12}$ 17.932 кор. — сот., до того біжучі купони 164 кор. 66 сот.; б) книжка вкладк. Товариства взаємного кредиту «Дністер» 69 кор. 94 сот. — разом 18.166 кор. 60 сот.; 9. Кавці агентів 44.372 кор. — сот.; 10. Залеглости у агентів 95.807 кор. 44 сот.; 11. Ріжні дебітори — кор. — сот.; 12. Перенос коштів заснована і організації — кор. — сот.; 13. Вартість інвентаря по наступившій відписанню 5.627 кор. 30 сот.; 14. Задатки на платні урядникам 3.298 кор. — сот. — загальна сума 645.873 кор. 38 сот.

П а с и в а :

1. Фонд основний: а) стан з кінцем р. 1898 90.000 кор. — сот.; б) сплачено в р. 1899 18.000 кор. — сот. — остає 72.000 кор. — сот.; 2. Рахунок вильосованих листів уділових фонду основного: а) вильосовано до сплати на заг. зборах 90 листів 18.000 кор. — сот.; б) сплачено в р. 1899 86 листів 17.200 кор. — сот. — остає 800 кор.; 3. Фонд резервовий стан $\frac{21}{12}$ 1899 245.814 кор. 52 сот.; 4. Резерва премій з відчисленням участі Тов. реаскурац. 148.480 кор. — сот.; 5. Резерва шкід з відчисленням участі Тов. реаскурац. 1.143 кор. 88 сот.; 6. Резерва спеціальна 1.684 кор. 80 сот.; 7. Фонд емерит. урядників і слуг 18.166 кор. 60 сот.; 8. Сальдо рахунку з Товариств. реасек. 34.095 кор. 44 сот.; 9. Ріжні вірителі (сальда агентів) 653 кор. 12 сот.; 10. Кавці агентів 44.372 кор. — сот.; 11. Непіднесені відсотки від листів уділових 1.058 кор. — сот.; 12. Належитости законного додатку для сторожей огневих в Буковині 75 кор. 02 сот.; 13. Надвижка: а) позістальність перенесена з р. 1898 18.000 кор. — сот.; б) з обороту в рах. році 59.530 кор. — сот. — разом 77.530 кор. — сот. Загальна сума: 645.873 кор. 38 сот.

Львів 31. грудня 1899.

Дирекция:

Др. Дамян Савчак, Др. Стефан Федак, Др. Ярослав Кулачковский.

За бугальтершу: А. Килик.

Комісія ревізійна:

Юліян Стинський, Йосиф Хлопецький, Еміліян Курицький.

Н О В И Н К И

— **Дальша подорож візитаційна Еп. Шептицького на Буковині.** Дня 1. с. м. скінчила ся архієрейська візитація деканата черновецького соборчиком в Глибоці. Владика попрощав ся сердечно зі всіма учасниками соборчика і відїхав в товаристві о. декана Шиха на візитацію деканата сучавського. Дальший порядок подорожи візитаційної назначено слідує: дня 21. с. м. до Серета, 22. до Гропани, 23. до Сучави, 25. до Качики, а пополудни до Майдану, 27. до Кімполонга, 28. до Глоти і того самого дня до Радоцева, 29. до Садови, а 30. мая до Путилова.

— **Жертви:** На напругу валичої ся церкви в Пяятині перемишлянського повіта зволів прислати ласкаво дальшу складку Впов. п. посол Ол. Барвінський від Впов. панів послів о. Гаморака, п. Охримовича, Каратницького, Вахнянина, Савчака і Заячківського по 2 корони, разом 12 корон. За сі щедри датки складає підписаний щирю подяку, а о дальші жертви просить П. Т. Родимців. — За комітет церковний о. Йосиф Дяків, парох Пяятина.

— **3 львівського бруку.** Поліційний агент Вайншток переходив вчера влощю Старого Ринку і спостеріг, як якийсь мущина покинув недалеко него два величезні шмати волового мяса і дав ногам знати, що сил стало. Показало ся, що мясо було крадене, а злодій мав приємність передше знати агента і на его вид зрік ся добици, щоби лише не дістати ся до «холодної».

Скажений пес покусав вчера на улиці Пекарській дві особи, а крім того богато псів. Небезпечну звірину убив шаблею поліційний капраль, Крицький.

На Високім Замку придержав вчера поліційний агент Гінсберг дизертира з 30 п. п. Романа Вітуна.

— **Нахідник угорської королівської корони** Гриць Барна з Туфіру, дочекав ся тепер винагороди за свою заслугу. В р. 1849. утікаючий Кошут закопав був королівську корону враз з інсігніями на березі Дунаю. Чотиром мужикам пощатило ся відтак найти сей закопаний скарб. З них живе ще до тепер 74-літний Гриць Барна в найбільшій нужді, в селі Туфір. Старенький мужик

звернув ся до цїсаря за запомогою і сими днями дістав декрет на 500 кор. річного доживотя.

— **Стрейк пекарських челядників.** Вже від кількох днів стрейкують челядники в пекарнях Левенкльона і Райса в Станиславові, вкінці прийшло до полагади, але третій властитель пекарні, Гессель, не приймив нових умов і на місце стрейкуючих челядників спровадив собі інших з Отинії. Отже давні челядники не допустили спровадження до роботи, кинули ся на них і сильно побивши, вигнали з пекарні. За се арештовано чотирох підозрілих челядників і відставлено до суду.

— **Один барон-жид більше.** Радник міністерства в Пенгті, жид Август (Гедальс) Лянден, дістав з нагоди перенесення в стан супочинку баронівську гідність, причім змінив своє назвіско Лянден на Летни.

— **По американьски.** Словак Анди Бротский в Конненвіллі Па. в Америці поробив веї приготована до весіля, запросив гостей і купив 65 бочок пива на весіля. В минулім тижни, в день перед шлюбом, запросив до себе наречену та єї свояка і в їх присутности гримнув собі в лоб в револьвера. Шкода пива!...

— **Смерком по небі місяць плив...**

Смерком по небі місяць плив,
Звіздочок зажагати,
Чіпав ся сонця, жовтих нив,
Огню в них позичати.

Коли вже тихо навкруги
І сонний місяць стане,
Мігтять веї старшії зірки,
А молодь в море кане.

В кущах пташина пісню лле:

Жите нове звїздає

Молодежи, що сном живе

І віров в живнє палає.

А там в гаю, в гущавині,

Поміж трави листками,

Потік журчить свої пісні,

Весняними водами.

А там в душі якесь чувство

Собі жита бажає,

Таке мале, а вже ся пне,

І прав ся добиває.

Евген Мандичевский.

— **Атентат на кв. Валії.** З Бруксели доносять про близші подробиці атентату, який доконано перед місяцем на кв. Валії. На днях має відбутися процес в сій справі перед трибуналом судій присяглих в Брабанті. Яко обжаловані статую Сіпідю і три его товариші. З акту обжалованя виймаємо цікавий уступ, в яким подає ся перша гадка виконаня атентату.

Дня 2. цвѣтня сиділи чотири обжаловані при розмові в кавярні «de la maison du peuple» в Бруксели. Аж доси не було нічого, по чім можна би було догадувати ся, що Сіпідю намірив доконати атентату на кв. Валії. Ся гадка виринула аж підчас бесіди чотирох приятелів. Сіпідю говорить, що его втягнули до розмови три старші его товариші — Пішо заявляє, що не знає, про кого була бесіда, а два інші товариші удержують, що говорено про Сіпідю. Виясненя Сіпідю що-до сего звучать: «Один з товаришів сказав: коби хто мав відвагу убити князя! — Я — відповів-ем жартом — буде те видіти, що я его замордую». — Бесіда ішла дальше, а що було мною сказане передше жартом, зробило ся небавом поважне». Мерт удержує, що хотів Сіпідю відвести від задуманого наміру та просив его, щоби був терпеливим, але інші доказували, що Сіпідю робить се для власної оборони. Противно Мерт і Пішо хотіли змовити в молодого приятеля, що повинен показати, що є мущиною. Ми — каже Мерт — жартували собі з него і показували на него: Дивіть ся на злочинця, — пригляньте ся его фізіономії! Опісля мав Мерт сказати до Сіпідю: Прець, ти его не убеш. — Такий молодик, як ти, на се не відважить ся. Пішо заявляє також, що цїла їх бесіда була собі звичайним жартом. Але Сіпідю закликав вкінці, що поставити два франки на се, що довершити атентату. Мерт і я — каже Пішо, приймили заклад, четвертий товариш був свідком. Розходило ся ще о вибір оружя. Мерт мав на продаж револьвер, який набув Сіпідю за півчверта франка, а в додатку дістав ще шість набоїв. Сіпідю дав завдатку 50 центимів і приятелі розійшли ся. На улиці при сьвітлі ліхтарні показував Мерт Сіпідю, як має обходити ся з револьвером, почім Сіпідю пішов прямо до дому. Се діяло ся вночі з 2. на 3. цвѣтня, а 4. цвѣтня виконав Сіпідю атентат.

— **Стрейк катів** вибухнув в Китаю. Каті загрозили, що не підіймуть ся ні одного страченя, если не дістануть виспого винагородженя. Що правда, платня їх є дуже низька, бо наші гроші випадає по короні від одной страче гноболови. А що мало було злочинців, то кати зажадали виспої платні. На авдвенці, яку представителі катів мали у одного з високих урядників, відмовлено їх жаданю, але подано їм надію, що небавом «їх дохід піднесе ся» збільшенем роботи...

— **Сполохані коні.** З Кольонії доносять, що там підчас вправ полку кавалерії сполохало ся 52 коний. Коні впали до міста, тратуючи всьо

по дорорзі. Коли коні прибігли на острый закрут улиці Клевера, упало їх вісім неживих, а кільканадцять покалічило ся. Прочі, пігнали до касарні, полишаючи по собі кроваві сліди і людські жертви.

— **Платні пануючих.** Після остатних обчислень, річні платні монархів і президентів ріжних держав представляють ся так: в Туреччині 40.000.000 марок; в Росії 19.690.000 м.; в Австрії 15.810.000 м.; в Німеччині 15.719.296 м.; в Італії 12.040.000 м.; в Англії 9.841.000 м.; в Іспанії 7.600.000 м.; в Бельгії 2.640.000 м.; в Португалії 2.367.000 м.; в Швеції 2.017.650 м.; в Голляндії 1.360.000 м.; в Данії 1.120.000 м.; в Греції 1.060.000 м.; в Франції 960.000 м.; в Сербії 960.000 м.; в Сполучених державах 200.000 м.; в Люксембургу 160.000 марок.

— **Послідня воля** 89-літної старухи, богатої пані Юлії Ведль в Бадені коло Відня проявила ся в незвичайнім жаданю до установлених в завіщаню сукцесорок, своїх двох доньок, щоби єї тіло не ховали, але передали до спаленя віденьскому товариству «Die Flamme». Мимо сего виразного зарядженя в завіщаню, доньки поховали свою стареньку матір по християньски на кладовища в Бадені. Товариство «die Flamme» з сеї причини видало процес неслухняним донькам, але повітовий суд в Бадені видав відмовний вирок. Однак син помершої др. Йосиф Ведль виступив судово против сестер, домагаючи ся сповнення послідної волі небіжки-матери. Процес вів ся чотири місяці і найвищий трибунал у Відні признав сукцесорки винними та поручив політичній власти в Баден до 14 днів відкопати моці помершої Юлії Ведль та передати їх до спаленя товариству «die Flamme» у Відні.

— **Дрібні вісти.** Університет у Відні дістав в сих днях гарний спадок. Вдова по раднику двора Вільгельміна Беля записала дві свої каменіці у Відні на стипендії для убогих студентів університету трех факультетів (з виїмком віділу теологічного). — Небавом має вийти розпоряджене, яким удержавити ся 2000 неерарияльних почт. — В Лежайську вихрестив ся тарнівський купець Грінберг з женою і двома дїтьми. — Конкурс на дві стипендії по 200 корон оголошує львівська руско-кат. консистория. Уєліва: родичі его мають бути руско-кат. Русинами; укінчене гімназії; убожество. — Сестра Колумба Габріель з монастиря львівських Бенедиктинков находить ся в монастирі СС. Назаретанок в Римі. — Англійска королева Вікторія кінчить нині 81. рік жита, а на престолі засїдає 63. рік. — Міністер рільництва іменував практиканта лісництва, Костя Гукевича, лісним комісарем П. кляси. — В Ріо де Жанейро в Бразилії появиля ся чума. — В Кракові замкнено до «холодної» Гіполита Кноблявха за обиду маєстату.

Посмертна оповістка.

О. Іван Балтарович, парох-ювілят в Ладичині, теробовельського деканата, упокоїв ся дня 15. с. м. в 86. році жита, а в 60. році свьятцєства. В. с. п!

Телеграмми.

Будапешт, 24. мая. Делегаційні обіди у цїсаря відбудуть ся на днях 30. і 31. с. м.

Відень, 24. мая. Wiener Alg. Ztg. заперечує рішучо вісти, мовби вдова по архикнязю Каролеви Людвикови, архикнягиня Марія Тереса, заручила ся зі своїм охмістром двора Кабрійнім. Архикнягиня взагалі не думає про повторне замужє.

Льондон, 24. мая. Наспіла тут денеша генерала Робертса з урядовим донесенем про освободжене Мафекінгу. Генерал Баден-Тодвель стратив 3 убитих і 22 ранних. На боєвищі найдено 4 убитих Боєрів і 15 ранних. Англіїці забрали одну пушку, прапор і значну скількість амуніції та провіянту.

Льондон, 24. мая. Після послідної листи, оголошеної міністеревом війни, страти Англичан 19. с. м. виносять 26.614 людей, не вчисляючи в се хорих, які находять ся в шпиталях.

Новий Йорк, 24. мая. У відповідь на запитанє, чи трансвальське правительство просило о мир, президент Кріґер зателеграфував до дняника World, що ся поголоска є неправдива.

Льондон, 24. мая. Бюро Райтера доносить під вчерашною датою, що генерал Френч перейшов ріку Реностер, та що через те становиска Боєрів zagrożені. Неприятель приготовлює ся до сильного відпору, розпоряджаючи 15 пушками.

Малий фейлетон.

О. ФРАНЦ МЕШКО.

ДРАМА НА СЕЛІ.

з словінського переклав
ЛЬКО КУЗІВ.

(Далі).

— Михайле, та що ти! — з плачем потішала жінка Катря занепокоєного мужа — та що ти! Таж то звичайна муха домова. Таж видиш, сидить там на стелі... Не будь сьмішний, чей уміш пізнати муху.

— Ой, знаю... — хрорів старець і тримав ся за високо віддыхаючу грудь — але то не була муха, вір ми Катре, вір!

Корчив ся в смертельних судорогах.

— Ой, знов гірше, ой-ой!...

Хотів піднести ся, але упав.

— Дусить мене... піднесіть мене... ой, ой!...

Іван взяв його обережно руками попід плечі і підніс.

— Матінко Божа! — плакала Катря і піддержувала голову, — успокій ся!

Служниця запалила свічку.

— Отче наш, іже еси на небесіх... — молила ся і шептала півголосом. Над головою держала горючу свічку, а бліде світло розливалось над сивою головою умираючого.

Почав ся плач і зойк в хаті.

— Слухай Іване! Старому Сухачови пожив-ем перед трема неділями 10 золотих; мав

продавати корову, коли минав послідний речинець податку... най ти ретельно віддасть! Катре, справді та муха... та там... Слухай Іване... там тота грушка на Корчах... не відступи єї Зеленькови, на нашім стоїть... справедливість по нашій стороні... не відступай!... А ще ти кажу — тої... тої... Олени... памятай... чуєш, Іване... ніколи не бери — бо... буде неща...а...а...сте... ох... Бо...о...же!

Похилив голову на бік, захропів, стряслось ціле тіло...

Мерця положили на постіль.

* * *

Старого Хмару поховали.

Жінка голосно заводила, син тихо отирав слези, що плили мов горох грубими кроплями на труну.

Вертали домів.

Іван ішов з гробарем на переді. Катря лізла з заду — зломана, згрижена, осамотніла. Товаришила єї Ганка Гірнячка, та сама, що за молодших літ сьпівала в хорі; тепер на старість купувала яйці по селі — а люди дещо про ню шептали.

— От вже і поховалисьте!

Ганка тяжко зітхнула.

— Поховали!

— Боже мій! і хто би то був подумав, що так скоро його не стане!

— Так, так! так скоро — тай всео скінчило ся!

— Дай йому Боже царство небесне! Добрий був чоловік.

— Боже, умилосерди ся над его душею!

— Тихо —

Ганка закахала кілька разів, покалатала грубими чотками, що носила завинені в великій, брудній шматі і почала допитливо:

— Вже би час женити Івана!

— Та вже!...

— А...

Катря мовчала.

Ганка з виразом нетерпеливого очікування гляділа на товаришку. Рада була почути якусь нову, певну гадку про будучу невістку. А тоту новину, що чула би лише она сама — занесе своїм близьким приятелькам. Ой, они то любили слухати всякі новинки! О що за потіха, що за радість, — що за веселість була би то для неї! О!...

Ганка знов закашляла, повела зболілими очима по Катрі і почала хрипливим голосом:

— Но, не буду тяжко і шукати. Іван возьме, котру тільки схоче в селі.

— Не знаю.

Ганку непокоїла коротка відповідь старушки.

— От, повідають, що та Олена, що там на горі під лісом, хоче за него... так говорять...

Мовчане. Тихо.

— Тай гарна дівчина — гм!

Тихо...

— І роботяща...

Розжалену вдову гнівала така пуста бесіда.

— Не прийде до нашої хати!

— А!... а!...

(Далі буде).

ПЛАШІВСКА парова фабрика дахівок і цегол

Стоваришене зареєстр. з ограниченою порукою,

Бюро в Кракові, ул. св. Гертруди ч. 8
порукає:

дахівки подвійні вальцьовані — системи вінербергської
— барви червоної або чорної;
рурки дренові різної величини.

Доставу дахівок обіймає для вигоди П. Т. разом з критем.

Цінники і прібки висилає даром

Упрашає о численні замовленя

13—20

Заряд.

Товариство взаїмного кредиту „ДНѢСТЕРЪ“

стоваришене з обмеженою порукою, Львів, ринок ч. 10
(дім „Просьвіти“).

уділяє позички за оплатою 5½% і 1% додатку на кошта адміністраційні, властителям ґрунтів і господарств до 500 корон за порукою двох відповідних ручителів або за інтабуляцією, над 500 корон тільки за інтабуляцією на першім місці, до сплати в ратах на 3 до 10 літ. Сьвященики, не посідаючі реальностей, мусять крім поруки двох ручителів предложити еще полісу житеву; обезпечитись можна через «Днѣстеръ» в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові після всяких можливих комбінацій.

Згадаве Товариство приймає вкладки до опроцентованя від членів і третих осіб по 4%.

— Уділ членський виносить 50 кор., вписове 2 кор. —

Членом бути і позичку дістати може тільки член обезпечений в «Днѣстеръ».

Інформації уділяє Дирекция листовно або агенти Товариства взаїмних обезпечень «Днѣстеръ».

— РІК ЗАСНОВАНЯ 1892. —

Товариство взаїмних обезпечень „ДНѢСТЕРЪ“

перше і одинокє руске Товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовеньству і всім вірним Впреосв. Митрол. і Преосв. Еп. **Ординарият**ам всіх трех епархій, обезпечає будинки, уряджене домашнє, скот, господарські звяряди, збіже в зерні і солоні, сїно в стогах і будинках **протів шкід огневих.**

Стан фондів гваранційних з днем 31-го грудня 1899 виносить:

Фонд резервовий	245.814 кор.	52 сот.	} 486.145 кор. 92 сот.
Резерва премійї	148.480	—	
„ спеціальна	1.684	80	
Фонд основний	72.000	—	
„ емеритальний	18.166	60	

Тарифи «Днѣстра» дуже умірковані, услівя обезпечень користні, а шкоди ліквідують ся безпроволочно. До кінця 1899 року виносили виплачені **шкоди** 1,669.565 кор. 38 сот. **Поліси** «Днѣстра» приймає **Банк красвий** при позичках гіпотечних.

На жите можна обезпечитись через «Днѣстеръ» в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає найкористнійші услівя, представляє своїми фондами найбільшу гваранцію і видає поліси і квїти в рускім язичі.

Зголошеня о уділенє агенцій в окрестностях де нема близько агентів «Днѣстра», приймає ся.

«Днѣстеръ» виплатив агентам по конець 1899 р. провізії 216.714 корон.

Львів, ринок ч. 10. (дім «Просьвіти».)

КОНЦЕСІОНОВАНА ЧЕРЕЗ Ц. К. НАМІСНИЦТВО

Агенция газет і оголошень

Антонія І. Голендера

у ЛЬВОВІ, при улици СИКСТУСКІЙ ч. 2.

приймає пренумерату місячну і квартальну на всі часописи, які виходять в краю і за границею в язичі рускім, польскім, німецкім, французскім і т. д. по оригінальних ц'нах.

ПРОДАЖ ПООДИНОКИХ ЧИСЕЛ.

Приймає оголошеня (інсерати) до всіх часописей обчисляючи їх як найдешевше.

Бюро отворене від 7. години рано до 9. вечером.